

Mons Thabor Sive Solitudo Exercitiorum Spiritualium

Bisling, Anselm

[Einsiedeln], 1682

Digressio XIII. De eadem præstantia &c. (de turpitudine Luxuriæ) de
medijs Castitatis: quæ sunt memoria præsentia Dei; cogitationibus
facienda: fuga otij, & conversationis mulierum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60545](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60545)

DIGRESSIO XIII.

De præstantiâ, & medijs Castita-
tis, quæ sunt memoria Omnipresentiæ
Dei, resistentia velox, fuga otij, &
conversationis mulierum.

THEOPHOBVS.

(I.)

TAmetsi in commendationem An-
gelicæ virtutis Castitatis sat præclâ-
ra meditati estis, facturû me tamen ope-
ræ pretium confido, si adhuc nonnulla
de ejus excellentia, & è contra de turpi-
tudine vitij luxuriæ producâ atq; ad hanc
detestandam, illam verò illibatim con-
servandâ per remedia è pluribus effica-
ciora & commodiora æquè Religiosum
hodie ac Sacerdotè cohorter. Ac in pri-
mis de ejusdem Castitatis ineffabili præ-
stantiâ ita differit exclamando S. E-
phr. *O Castitas mater dilectionis, & Angelica* 9. Ephr.
viræ ratio! O Castitas, quæ Angelis similes sermo. de
reddis homines! O Castitas, quæ cor possiden- castit.
ti te latificas, animæque ad cælestia a-
las ministras! O Castitas, quæ passio- Castitatis
nes minuis, & animum à perturbationibus elogia,
liberas! O Castitas, quæ rosæ instar in me-
to animæ & corporis flores, universamque do-
nam odoris fragrantia replet! O cælestis
V 2 *casti-*

castitas, quid de tua dicam dulcedinet quid de tua incomparabili pulchritudine ecquid de inestimabili pretio? Illud octavum sæculum ferventissimus virginitatis cultor, & divinarum Scripturarum eruditione mirandus Aldhelmus familiaræ Benedictinæ, è regio sanguinis Occidentalium Saxonum Episcopus de laudibus Virginitatis, Castitatis scriptum reliquit: Cùm tres sint in Ecclesia, Virginitas, Cælibatus & Conjugium, ex Angelica revelatione didicimus, si meritorum ratio benda est, has inter virtutes præcedendum esse ordinem, ut sit virginitas præcedens, cælibatus argentum, conjugium ærumentum: virginitas pax, cælibatus redemptio, conjugium captivitas: virginitas divitiæ, cælibatus mediocritas, conjugium paupertas: virginitas lucerna, conjugium tenebræ, virginitas Regina, cælibatus Domina, conjugium Ancilla.

Alia ex S. Martino de virginitate, conjugio & luxuria.

II. Sed & Divus Martinus Turonensis aliquando videns præteritum, cæcis unam partem boves depaverant, secundam porci iussoderant, tertiam illam quæ diversis floribus vernabat, in conjugii elogium dixit: prima pars luxuriam gerit conjugij, quæ à pecore depasta, etsi non penitus gratiam amittit

herbarum, nullam tamen florum retinet dignitatē. Secunda, quam porci suffoderunt, fornicationis fœdam imaginem repræsentat. Tertia, quæ nullam sensit injuriam, gloriam virginitatis ostendit. Est autem in duplicis statûs hominibus, etiam in duplici differentia hæc cœlica castitas. Altera quidem in abscondito, & altera in publico; una sub testo & una sub dio; prima quasi lux sub modio, secunda quasi supra candelabrum, seu dicas, unam esse liliam horti conclusi, alteram florem campi. Illa est castitas Religiosorum in claustro; hæc Sacerdotum in sæculo custoditu difficilior, eò quòd pateat & proster plurius oculis ad intuendum; plurius naribus ad odorandum, plurius digitis ad tangendum, & obvia manibus ad decerpendum. At neque Religiosus per hoc nimium sibi fidat, nec diffidat Sacerdos; quia & Princeps hujus mundi potest eijci foras; & callidus hostis etiam fortis armati domum occupare, & diripere spolia.

III. Econtra verò de luxuriæ fœditate in genere, & quàm maximè in particulari personas Deo sacras inficiente satis excogitari, vel dici nunquam potest. Etenim non est fel, aut absynthium

V 3

thium

Comparatio castitatis claustralium cum sæculari.

Luxuriæ
turpitude

thium amarius, non aconitum
virulentius, non toxicum penetrabilius,
non pestis incurabilior, non canceribus
edacior, non impetigo purior,
non mordacior scabies, non ulcus
ruptius; non est foetentior cloaca
porcus sordidior, non hircus malitiosior,
non venenosior basiliscus, non
nullus formidabilior; non violentior
ignis, non malum in orbe latius,
infatiabilior infernus, quam luxuria
bes per incuriam irrepens, per negotia
succrescens, per moram perniciosa
cens, per actus frequentatos robustior,
per consuetudinem membris immixta
carni infermentata, incorporata venenosis
ribus, & imis ossium medullis intrinseca
cata: omnia tam in Micro-

Propter
eam ex adultis
pauci
salvantur.
Apud Cornelium à Lap.
in c. 7. Eccl.
eli.

quædam
Megalo-Cosmo contaminans, perniciosa
consumens, depascens, exterminans
condemnans. Unde S. Remigius
mensis Archiepiscopus non dubitavit
tam formidabilem proferre sententiam
Demptis parvulis, ex adultis propter
vitium pauci salvantur.

IV. Quam ergo in consecratione
lo personis infinite turpius, gravius,
dolosius atque detestabilius erit hoc
ritum? Si sanctum, ac in paradiso
rerum Conditore institutum, & a
Salvatore sanctificatum conjugium

interdictum est: si licitus alioquin il-
 lius usus, in templo tamen veritus, si fe-
 minis, aut sanguinis in Ecclesijs facta ef-
 fusio, illas profanat & polluit, quid fa-
 ciet hæc abominatio desolationis re-
 perta in loco sancto, videlicet in cor-
 de Religiosi, vel Sacerdotis vivo templo
 Spiritus Sancti? qui per elevationem
 sacrum Christi Corpus & Sanguinem at-
 tollit in Missâ, ut adorentur ab alijs,
 ille verò per actus luxuriæ ea projicit
 ad pedes, ut conculcet: qui de manè
 reficitur ad mensam Angelorum, & de
 nocte luxuriando cœnat ad mensam
 dæmoniorum. An ergò mirum, si ex-
 emplis terribilibus constet, Sacerdoti
 carnali ad sacrum Altare celebraturo,
 ex erumpente subito igne de ipso Al-
 tari, manus usque ad cubitos ambustas
 esse; alteri verò Missam facienti, illi-
 cò os, nasum, mentum, & linguam
 computruisse.

Horrendū
 scelus luxu-
 riæ in per-
 sonis Sa-
 cris.

Cælestis
 vindicta
 contra ta-
 les.
 Magn.
 spec. Ex-
 empl. verb.
 Missa.

V. Sed jam ad expugnanda & re-
 stinguenda lasciviæ fomenta, & casti-
 tatem juratam illibatè servandam re-
 media investigemus. Primum est timor
 Dei, respectusque suæ omnipræsentiæ,
 de qua S. Pater Benedictus monet: In
 omni loco Deum se respicere pro certo scire:
 estimare, se de cælis à Deo semper respici
 omni horâ, & facta sua in omni loco; ab a-

Castitatis
 tuendæ re-
 media.

Viva ima-
 ginatio
 præsentia
 Dei.
 Regul. c.
 4. inst. 49.

V 4 spectu

ε. 7. gra. 1. *1b.* *In Prolog.* *Reg.* *S. Greg. 1.* *2. Mor. c.* *12.* *Dan. c. 13.* *v. 23.* *VI.* *potuit ergo illa castissima*
spectu divinitatis videri, & ab Angelis
horā renunciari: in desiderijs carnis Deo
bi credere semper esse presentem.
hortatur; Actus vitæ suæ omni horā

Communi planè SS. Patres
culo, viva omnipræsentiæ Dei in
natio fortissimum concupiscentiæ
nalis frænum est. Dic enim, oblat
quis vel solis cogitationibus ve
(ut de gravioribus illicitis actibus
am) inhæreret, non erubesceret, nec
ijsdem vel delectari, vel consenti
vel unicum virum honoratum, &
giosum, & gravem talis cogitationis
spectorem haberet, aut suæ impu
tiæ testem. Quanto igitur magis
ter Religiosum, aut Clericum vocat
stitatis obstructum ab omni volun
corporis inquinamento se continet
oculis omnipræsentiæ Dei, qui non
lum, ut testis oculatus, & scrutans
da, sed etiam ut districtus Iudex
nibus cogitatis, & factis est intimè
sens, ac intra omnia, extra omnia,
pra omnia, & infra omnia manet,
lum regens, deorsum continens, &
tra circumdans, interius penetrans.
VI. Potuit ergo illa castissima
sanna eligere, citius probrosissimam
mortem oppetere, quàm peccare,
motis licet arbitris, IN CONSPECTU

DOMINI; potuit illa profligatissimæ
vitæ mulier Thais Alexandrina ab im-
pudico opere per S. Paphnutium; & al-
tera prostituti pudoris fœmina per B.

Illius ima-
ginat. effi-
cacia ex-
emplis o-
stenditur.

Ephrem à flagranti facinoris desiderio
arceri, & converti ad frugem, ex solo
hoc pronunciato: DEVS OMNIA

VIDET, à Sanctis illis istarum auri-
bus inculcato; quis dubitet, personam
Deo sacram, atque diligentem posse

*Regul. 6.
7. gra. 1.*
custodire se omni horâ à peccatis, & vitijs
cogitationum, oculorum, ac manuum? posse

*c. 4. instr.
64. & 50.*
Castitatem amare: & immunda carnis de-
sideria non perficere, si iisdem pulsata,

sibi dicat: Ô cave; DEVS OMNIA
VIDET; videt purissima, & imma-
culatissima Dei Mater; videt Angelus

Custos; videt purissimorum spirituum,
& Sanctorum cohors? Ergò, ergò, de-
*Cap. 7.
Gra. 1.*
sideria carnis amputare FESTINA.

VII. Hoc porrò efficacissimum in-
violatæ Castitatis præsidium iuvabitur
ab altero; nimirum ut sollicitus sit circa
loc. cit.

*Expulsio
subita pri-
mæ cogitat.
inhonestæ.*
cogitationes suas perversas semper utilis Fra-
ter, & Clericus, respuendo, quod im-
mundum, & suscipiendo, quod castum
est, atque sanctum. Sicut enim mo-
lenda nullatenus cessare possunt ab o-
pere suo aquarum impulsibus circuma-
cta; in ejus autem situm est potestate,
qui præest, an triticum malit, aut hor-
deum

deum, lolumve comminui, ita
 humana undique ingruentibus tent
 num torrentibus acta, vacua que
 cogitationum æstibus esse non pot
 quales verò admittere, quales res
 debeat, sollicità providebit indol
 Nam quia mors secus introitum delict
 nis est posita, idcirco propulsanda est
 ne mora omnis, vel minima oblat
 cogitatio, & mens sanctioribus in
 enda; quod aliud non est, quam per
 los cogitatus allidere ad petram,
 est Christus. Memineritis, quod
 rius in Digressione octavâ circa
 etum minimorum dicta sunt de
 nariâ strage innumerabilium homin
 per solas & unicas acuum veneno
 etarum infixas membris & corpor
 puncturas. Quid acu minus? quid
 eturâ levius? Ita dico, quid sub
 mâ aliquâ cogitatione castitati
 riâ, vel incauto fœmineæ venustat
 spectu tenuius? Attramen & iste
 la, quantumvis minimæ acicula,
 mortifero veneno illitæ, à mem
 punt in venas, & membra, membra
 rerum visarum, seu delectabilium
 cupant, moyent phantasiâ, moer
 causant, & ardores, inferiorem
 portionem ad appetitum apparentem

Regul.
 loc. cit.

Damna in-
 valescentis
 talis primæ
 cogitat.

ni delectabilis inflammant, superiorem
dein tacitâ violentiâ trahunt in pericu-
lum, fortissiméque tandem alliciunt,
atque impellunt voluntatem ad con-
sensum, & actus illicitos, quibus infici-
tur, & contaminatur corpus; anima
verò in momento ex Dei sponsa fit te-
rerrimum diaboli prostibulum. Quam-
obrem beatus est miles Christi spiritua-
lis, qui semper in timore Domini vi-
gilat, & omnes inordinatos motus car-
nis statim à principio refrænât. *Veram
enim castitatem illâsam custodire non suffi-
cit, quisquis eum immundis cogitationibus
quasi deliberans ludit.*

*Trith. de
vera ca-
stit. hom.
21.*

VIII. Subsequitur tertium Casti-
tatis adjumentum; Otij nimirum fuga,
& ex eo consequentis otiosæ, & ni-
miæ circumvagationis, atque ad trivialia
plebeorum consortia frequentationis.
Commune laicorum proverbium est; vi-
tam Sacerdotum jucundissimam esse,
quod amplius beneficij sui redditus merè
cantando, vel deambulando, otandó-
que lucrentur. O insensatæ linguæ!
quid dicitis? Ô inconsideratum, & lon-
gè miseriores Ecclesiasticum! qui hæc
credit, atque credendo, & sequendo
in aternæ perditionis barathrum sese
præcipitat. **AUSCULTA VIR DEI:** non-
ne propter officium datum est tibi be-
nefi-

Parochi ti
culi & offi-
cia.

neficium? Quodnam verò est Sacra-
tis (maximè Curatoris animarum)
ficium? Nónne Regis Regum esse
carium, divinæ Majestatis Minis-
cum potestate Legati à latere Nun-
legis ipsius promulgatorem, an-
rum S. Scripturæ interpretem, re-
in terris gerendarum plenipoten-
rium, mediatorem, & sequestrum
inter & homines, mysteriorum
dispensatorem, rectorem immortalium
animarum, Domini gregis pastorem,
Ecclesiæ sanctæ custodem, specula-
rem domûs Israël, & vineæ Domini
baath cultorem? Quàm igitur
piabilis culpæ, quantæ in supremo
um Principem injuriæ, quàmque de-
nabilis negligentia, in gravissimis
commisissis negotijs deesse à debita
râ, soliciudine, studio, vigilantia,
re; verbum divinum assidue præca-
di; tribulatos, ac viduas consolari,
pauperes sublevandi: visitandi infirmos,
administrandi sacramenta, reducere
errantes, arguendi, obsecrandi, &
crepandi peccatores, & quovis
possibili modo innumeras Deo am-
lucrandi, illiusque promovendi hono-
rem & gloriam? Hoc nempe est Sa-
dotis officium, hoc illius esse debet
quotidianum exercitium; non curari

Gravis cul-
pa negle-
ctus.

vel (uti in superioribus jam monui, & tunc iterum omnes præsertim Curam animarum habentes, per æternam animæ salutem precor) ne velint totis pœnè diebus & medijs noctibus, artificum, aut mercatorum officinas, tabernas, atria, compita, vias, domos suspectas, pontes, vineas, diversoria, vel hospitia vagari, deambulare, discurrere, tempus terere, colludere, commessari, seu compotare, (quod utinam nullo- rum, vel paucissimorum duntaxat Sa- cerdotum, vel Parochorum esset.)

Et otiosæ
vagationis!

IX. Expendant (per vilcera Chri- sti eos rogo) quàm innumera Gregis ipso- rum gratiâ Dominus fecerit. Annon po- tuerit sanguinem pro eo suderit, ipsi verò re- quem querant, & otium? Dicant ama- bõ, si stillantem è latere Christi san- guinem collegissent, illumque in vitreo vase repositum circumportare in pericu- losissimis locis, & tempestatum pro- cellis oporteret, eâ quidem severissimâ cautione, & lege, ut si per incuriam sua- illius divini liquoris vel unica gutta peri- ret, æternæ maledictionis rei esse de- berent; quid animi habituri essent in tanto discrimine? num talem thesaurum circumferre, ac custodire pro ludibrio, vocatione, vel otio reputarent? annon
anxij,

S. Chryf.
hom. 29.
in Epist.
ad Rom.

Sanguis
Christi in
ampullâ vi-
treâ quâ cu-
râ portan-
dus?

anxij omni die, loco, periculo, le-
tissimam adhiberent cautelam, cu-
diam, ac vigilantiam? Atqui sciam
tutelam se id accepisse servandum
quidem in vasis fictilibus, pro quo
genitus Dei, non tantummodo
nem suum semel profudit, (an-
nempe immortales) sed etiamnum
ratus esset pro earum singulis rursus
ginta trium annorum labores, febres
& algores (si opus foret) cum cruci-
simâ morte subire. Et isti improvi-
stores requiem affectent? otia querunt
aut, quod dicitur, in utramque
dormitent? Dolendum esse, an-
ctor Oper. imperf. Multos esse Sacerdotes

Sic animæ
curandæ,

In Matth.
hom. 43.
3. Reg. 20.
39.

& paucos Sacerdotes: multos nomine,
cos opere; multos stipendiarios; paucos
operarios, multis dictum esse: *Custodite
rum istum (gregem commissum) quod si
sus fuerit, erit anima tua pro anima illius*

Pro quibus
reddenda
ratio.

multos autem, à suomet grege pastores
hilominus illud Caini replicare, si non
verbis, suo saltem torpore, otio &
gligentia: *Nunquid custos fratris mei sum?*

Gen. 4. 9.

Deplorat idiplum Divus Gregorius
verbis: *Messis quidem multa, operarii
pauci. Ecce mundus Sacerdotibus plenus
sed tamen in messe Dei rarus invenitur
rator; quia officium quidem Sacerdotale
cipimus, sed opus officij non implemus.*

Greg. hom.
27.

sed tamen in messe Dei rarus invenitur
rator; quia officium quidem Sacerdotale
cipimus, sed opus officij non implemus.

X. PHILOTH. Dic, age THEO-
PHOBE. Quid Sacerdoti Curato, vel
non Curato post omnia divina ritè ex-
pleta, ne otiosus sit, toto reliquo diei
& longarum noctium tempore agen-
dum; nunquid aucupio, vel venationi
se dèdat? Nunquid assiduè simul deam-
bulando colloquantur? an non liceat,
ad hominum consortia domo exire &
exelle recreationis, fallendique tempo-
ris gratiâ?

THEOPH. Neque honestæ, &
Clericum condecetes prohibentur oc-
cupationes, neque animi relaxationes.
At aucupia, vel venationes sectari, Sacr.
Concil. Aquileiense primum Clericis in-
hibuit: Indignum existimans clericali mo-
dè, qui paulò ante Breviarium manibus
trahabat, publicè accipitrem deferre (vel
Scelopetum) quique cum Angelis laudes Deo
perfolvebat, eum inter canum latratus ver-
sari. Esau venator erat, quoniam peccator
erat. Et penitus non invenimus in Scriptu-
ris sanctis sanctum aliquem Venatorem, in-
quit Purpuratus Eccles. Doctor, Pesca-
tores quidem sanctos novimus, at Salva-
tor noster potiùs voluit, eos esse homi-
num, quàm piscium piscatores.

XI. Illud verò penitus improbat
melleus Archiepiscopus, Sacerdotes ni-
hil suam dignitatem, authoritatem &
Maj-

Venatio-
num gene-
ra Clericis
prohibita.

Concil. 22
Aquil. de
Vit. honeste
Cleric.

S. Hieron
in P. 1. al.
20.

Majestatem prostituere per plebeculas
rusticorum, aut aliorum laicorum
mias conversationes. Quomodo enim

*S. Ambr.
Epist. 6.
ad Ireni.*

Valde in-
decens, Sa-
cerdotem
plebeis
commisce-
ri.

potest observari à populo, qui nihil
secretum à populo, nihil dispart
titudine? Quid enim in te mirum

sua in te recognoscat; si nihil
aspiciat, quod ultra se inveniat; si
se erubescit, in te etiam offendit? Et

sobriam à turbis gravitatem (pergit
riam vitam, singulare pondus dignita-
bi vindicat dignitas Sacerdotalis; &

inconveniens, lapides Sanctuarij digne
esse in capite omnium platearum
indecorum, quàm periculosum, de-
ca, Apostoliæ, atque divinx emen-

tix virum, inter scurras, lixas, rabo-
(velut inter cacabos & ollas) et
rimùm procaces, obscænos, & tur-

discursus, medium confidentem,
dentem inveniri? Qua de causa
simâ reprehensione corripuit olim

De hoc ip-
so redargui
tur à sene
juvenis
Monachus.

Anachoreta juvenem Monachum
licam Alexandriae tabernam ingre-
his verbis, cuius quoque Sacerdotum

*Ex Prato
spirit.
Sophr. c.
194.*

tandis: Nescis Frater, quod Angelus
stes habitum? Interim tu tabernas ingre-
des, ubi multa audis, quæ nec decet

multa cernis, quæ nec cernere licet
ibi inter viros ac mulieres. Obsecro te
sto, mi Frater, desine his in locis

sto, mi Frater, desine his in locis

7i. &c. cum verò juvenis indignäter re-
 spondisset: Vade senex viam tuam, Deus non
 querit, nisi cor mundum, & purum: subjun-
 xit: O Domine Deus! tibi laus, & gloria; ecce
 quinquaginta annis in solitudine dego, & cor
 mundum non habeo; hic verò juvenis in lo-
 cis dissolutis frequenter agens cor purum, &
 mundum illibate conservat. En oppidò be-
 nè perstrictam incauti juvenis præ-
 sumptionem. Quòd si dein occupatio-
 nis Clerico competentis, & utilissimi
 impendij temporis modum desideras,
 accipe congruentissimùm a duobus sa-
 cris Doctoribus traditùm. Ecce non, di-
 cit primus, illa tempora, quibus ab Ecclesia
 vacas, lectioni impendas? cur non Chri-
 stum revisas? Christum alloquaris? illum
 alloquimur; cum oramus; illum audimus,
 cum divina legimus oracula: Quid nobis cum
 alienis domibus? Alter: Divinas Scriptu-
 ras sapius lege, imò nunquam de manibus
 tuis sacra lecto deponatur; disce, quod do-
 ceas, ut possis exhortari in doctrina sana.
 His tempus falle, ne cum irreparabili
 damno salutis fallaris à tempore.

S. Ambr.
 l. 1. Offic.
 c. 20.
 Occupa-
 tiones Sa-
 cerdotum
 sunt Sacrae
 lectiones.

S. Hieron.
 ep. 2. ad
 Nepotian.

S. Ephr.
 contra im-
 prob. mu-
 lier.
 Frocaxis
 mulieris
 malitia,

XII. Ultimum mali caput, est Hy-
 dre: Mulier videlicet laqueus comptus, &
 splendida facie, collo excelsa, oculis annuens,
 genis arridens, linguâ dulciter canens, voce
 decipiens, sermone pelliciens, veste trahens,
 pedibus ludens, formâ placens, corpore ad
 X forni-

fornicationem illiciens, factisq; occidit
 incautos Sacerdotes. O mulier magister
 malum! & quidem pro domus
 ministracione Sacerdotibus necessaria
 quis malitiam tuam sufficienter
 ploret, sive describat? quale sis
 dum tuâ contubernalitate tibi
 liberratis audaciam, & audacia
 tatem: dum sub famulandi
 nunc lacertos denudas, nunc
 detegis colla, nunc blanditias
 nunc cum vestimentis, Sacerdotis
 que verecundiâ herum tuum
 nunc in conclave nocturnum vel
 vel admitteris, etiam ad madentis
 se vino Sacerdotis lectum appropin
 re non erubescens. O Carole,
 cur non rediivus tale
 diaboli ad labefactandam Sacerdotis
 ritatem ingressum expellis,
 dam in juventute tua generose
 O Bernarde! non denuo clamabis
TRONES, LATRONES?
 gelice Doctor! eccur stygiam istam
 gâram, hoc noctium phantasma,
 spectra, has furias nocturnas,
 so titione expellis, Sacerdotis
 tuo candido puritatis balteo
 atque præmunis à negotio per
 lante in tenebris?

Cypr. lib.
 de singu-
 lar.
 Cleric.

A SS. pro-
 pulata.

XIII. PHILOTH. Ignosce, quod
 interrumpam. Ego, inquiet aliquis Dei
 Minister, non nisi mulierum consanguinearum,
 aut alioquin sobriarum, honestarum,
 pudicarum, & spiritualium contubernio,
 famulatu, seu familiaritate utor, proinde periculum nullum
 est, sum extra teli Cupidinei jactum, &
 extra occasionem proximam, etsi autem
 familiaritas videretur esse occasio
 quaedam remota, tanto magis habeo,
 quod certem, quod vincam, hostem
 que captivando triumphem; Cum enim
 per Dei gratiam obarmatus, praemunitus,
 & fortis; *Sufficit mihi conscientia mea, s. Hier.*
Deo Deum Iudicem, qui vitae meae testis ep. 47.
 Potuit olim Simplicius Episcopus
 cum conjugē suā iisdem in aedibus, eodemque
 in cubiculo cohabitans, velut cum amore
 intemeratam servare castitatem, prunis
 ardentibus ab utroque in manibus illaese,
 toto spectante populo, perorantem
 gertatis & retentis comprobantem,
 cur non possim & ego, cum amica,
 vel famulā conclavi & mensa à me
 longè remotiore illaeso pede transire
 callem?

MONOPH. Non ita semper proxima
 ardet Vcalegon, etiamsi quis familiaritate
 utatur cum foeminā, praesertim
 si ipsam benè moratam, modestam

S. Vincent.
Ferrar. so-
licitatus à
fœmina,
sed illæsus.

verecundam, & totam devotio-
spiritualitati addictam, siquidem
Ordinis Prædicatorum splendore
centius Ferrerius potuit etiam
positus, non comburi: nam cum
tiæ in Hispania quædam nobilitatis
gis ac venustate, quam honestatis
signas fœmina morbo simulato
quali pro confessione ad se acco-
præsentem, impudentissimè de-
ad detestabile facinus sollicitas
lumniam ipsi attentatæ oppo-
structura, ni consentiret, illo
lapso, nefarius dæmon impudicæ
cò dirissimè exagritavit, à nemine
pellendus, nisi à Sancto prædicatorum
qui, uti ipse contestabatur in
hospes, in igne positus comburi non potuit
de adstipulor dictis PHILOTHEI
tati periculum non subesse apud
& spiritualem fœminam, si ab
prostituti pudoris lenam.

Famula im-
proba, sum-
mum Sacer-
dotis infor-
tunium.

XIV. THEOPH. Quemadmodum
ex imis animi medullis comparatur
cunque Sacerdoti, cui fors in-
lam, superbam, clamoriam, pro-
bibulam, & ebriosam (quodque
libiliter semper conjunctum est)
recundam, audacem, effrontem
impudicam, servam (imò magis
nam) in ædes conduxit, ita ex

cordis affectu illi congratulor, qui vel
 spectata frugalitatis, sobrietatis, pudici-
 tate, atque integritatis (raram avem in
 terris) Oeconomam nactus est; vel tan-
 tam etiam in proximâ malâ occasione
 securitatem assecutus, quantam nec Di-
 vus Hieronymus in sylvis & antris, ex
 deformibus horrido sacco membris, in
 squallida cute, in exsucco corpore, &
 præ mortua carne obtinuisse fatetur, quin
 etiamnum illicitis mens desiderijs astuaret,
 atque libidinum ebullirent incendia: Verum
 tamen attende; quàm lubrica spes est illa,
 quæ inter peccati fomenta salvari se sperat:
 impossibile est liberatio, flammis circumdari,
 & non ardere. Nunquid enim, si illam pu-
 dicam, & te fortem, imò ferrum, ac
 ferreum esse periculosè præsumis, illa
 magnes non est, ut attrahat? Tu stu-
 pa non es, & fœmina flamma, ut ac-
 cendat? tu sal non es, & mulier aqua,
 ut dissolvaris, si ferro magnes, flamma
 stupæ, & sal aquæ jungantur? *Quantos*
 (Cypriano teste) *Leones domuit una mu-*
lieris infirmitas delicata? quæ, licet sit
nila & misera, de magnis efficit prædam. Cer-
 te tu sanctior Davide, nec Samsone fortior,
 nec Salomone potes esse sapientior: hi ta-
 men Cedri libani, & plures altissimæ
 contemplationis homines ex fœmina-
 rum consortio corruere.

XV.

S. Hieron.
 in asperâ
 solitud. ten-
 ratus.

Idem in
 reg. mon.
 S. Cypri-
 an. loc.
 cit.

S. Cypri. de
 singular.
 Cleric.

Exempla
 ruinar. ex
 consortio
 mulierum.

XV. ESTO PHILOTHEE, si
 foemina propinqua, sint sanguine
 sta, nunquid propterea interens
 abesse periculum? aut illam
 columnam Augustinum, sive
 lud æque candidissimum ac frag
 mum Societatis Iesu lilium Al
 Gonzagam trepidasse timore, ubi
 erat timor? dum ille etiam
 sororis, & fratris sui filia contub
 vitavit; ille verò multo tempo
 la Regis Hispaniæ conversatus, in
 dianis Reginam videndi occasio
 nunquam in facie conspexit; in
 cum propria suâ matre solus ac
 bitro stare, colloqui, aut versari
 nuit, mulierum idcirco inimicus
 appellatus. Sit præterea, ut
 sti, sit conscientia tua tibi suffi
 non ignorabis tamen illud
 quòd, licet castitas utut servari queat
 liebri consortio, raro tamen bonum
 retineri potest. Non illud Hieronymo
 minarum sexus reprehensibiles exhibet
 te cuncti in publico, te in agro rustico
 ac vinitores quotidie graviter lacerant
 contra depositum fides cum foemina
 riter habitare contendis. Demus etiam
 Monophile, quòd sint illæ foemina
 tuales, devouillæ & sanctulæ; nec

Sancti eti
 am proxi
 mas con
 sanguineas
 vitant.

Saltem ob
 periculum
 boni nomi
 nis.
 Concil. Ca
 merac. c.
 3. de Vir.
 & honest.
 Cleric.
 S. Hieron.
 ep. ad Oce
 an, apud
 concil. A
 quis gran

quia tales sunt, ideo minus cavendæ: quò
 enim fuerint sanctiores, inquit Angelicus, ed
 magis (ad sui amorem trahunt) & alliciunt,
 & sub prætectu blandi sermonis immiscet se
 viscus impÿssimæ libidinis: & dat rationem;
 nam quamvis principium eorum videatur
 esse purum, frequens tamen familiaritas do-
 mesticum est periculum, delectabile detrimen-
 tum, & malum occultum bono colore depictum.
 Quamobrem expedit magis in hac lu-
 bricâ materiâ plus benè timere, quàm
 vel sibi, vel alijs multū periculosè & ma-
 lè fidere. In hoc genere pugnæ non est
 securior palma, quàm more Partho-
 rum apprehendere fugam, si vis obtinere
 victoriam. Quòd si quis è Clero hoc ma-
 lo necessario pro familiæ ministerio ca-
 rere non potest, illius saltem approxi-
 mationem, blanditias, insinuationes,
 tanquam Syrenum cantus refugiat, &
 tale se præbeat castitatis exemplum, ut & ipse
 & familia ejus semper ab omni permaneat
 suspitione libera.

S. Tho. 2.
 pusc. de
 mod. con-
 sic. & pur.
 consc. art.
 22.

Idem ibid.
 Conversa-
 tio etiam
 cum devo-
 tis scem.
 periculosa
 est.

S. August.
 Castitatis
 præsidium
 fuga.

Ex constit.
 S. Carol. c.
 2. Reg. 7.

MEDITATIO XX.

De conditionibus, & gradibus con-
 secrata Deo Castitatis.

Cavendum est malum desiderium, quia
 mors secus introitum delectationis posita
 est: Textus
 Regul. c. 76
 gr. 2.

✠ 4